

STRATEGIA
ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU WSI,
ROLNICTWA
I RYBACTWA

Informacja prasowa

5 czerwca 2019 r.

Konsultacje publiczne projektu

„Strategii zrównoważonego rozwoju wsi rolnictwa i rybactwa 2030”

25 kwietnia 2012 r.

W ostatnich latach miejscem określenia celów i działań rozwojowych wsi, rolnictwa i rybactwa była *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020* przyjęta przez Radę Ministrów 25 kwietnia 2012 r. Stanowiła ona część systemu dokumentów strategicznych powstałych w oparciu o *Wytyczne do opracowywania strategii rozwoju* oraz *Plan uporządkowania strategii rozwoju – zakres i struktura* i zapisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) Strategia ta była kluczowym dokumentem wyznaczającym kierunki działań publicznych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w latach 2014-2020. Jej zapisy znalazły swoje odzwierciedlenie w *Umowie Partnerstwa* - dokumencie projektującym sposób wykorzystania przez Polskę środków unijnych na lata 2014-2020.

16 lutego 2016 r. i 14 lutego 2017 r.

Kolejne lata przybliżały instytucje publiczne do weryfikacji i **weryfikacji modelu rozwoju kraju** oraz prac nad programowaniem nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027. W dniu 16 lutego 2016 r. Rząd RP przedstawił zaktualizowaną wizję rozwoju kraju w „*Planie na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*”. Jej rozwinięcie stanowi **nowa średniookresowa strategia rozwoju kraju** „*Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*” przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. Jest ona punktem wyjścia dla opracowania strategii rozwoju określających podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego w perspektywie do 2030 r., w tym m.in. „*Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*” (SZRWRiR 2030).

Od 29 maja br. – uzgodnienia międzyresortowe i konsultacje publiczne

Proces opracowania SZRWRiR 2030 miał charakter bardzo otwarty i partycypacyjny. MRiRW organizowało **warsztaty tematyczne** (m.in. z udziałem przedstawicieli 16 wojewódzkich *Zespołów analizujących szanse i zagrożenia oraz potencjalne kierunki rozwoju obszarów wiejskich*¹, podczas których dokonano analizy dotychczasowego układu dokumentów strategicznych i planistycznych na poziomie województw oraz sposobu uwzględnienia w takich dokumentach zagadnień dotyczących rozwoju obszarów wiejskich), prowadzone były **prace eksperckie instytutów** podległych bądź nadzorowanych przez Ministrów odpowiedzialnych za opracowanie strategii (zwrócono się do Głównego Urzędu Statystycznego, Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie, Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Falentach, Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni, Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB w Warszawie oraz Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB w Puławach o wsparcie prac zespołów wojewódzkich poprzez udostępnienie szczegółowych danych dotyczących zagadnień społeczno-gospodarczych obszarów wiejskich poszczególnych regionów kraju oraz przygotowanie wkładów do poszczególnych części strategii i dokumentu diagnostycznego), wykonane zostały **niezależne ekspertyzy**, wykorzystano **podejście projektowe** (dot. projektu strategicznego SOR pn. *Pakt dla obszarów wiejskich na lata 2017-2020(2030)*, który identyfikował dotychczasową rolę pozostałych podmiotów publicznych w procesie rozwoju wsi i rolnictwa), **zbierano informacje oraz opinie pracowników instytucji publicznych i niezależnych ekspertów** (np. podczas spotkań zespołu międzyresortowego oraz w ramach opiniowania dokumentu przez *Zespół doradczo-konsultacyjny o charakterze organizacji non-profit ds. aktualizacji Strategii pełniący rolę rolno-wiejskiego Think-tanka*, w skład którego wchodzi eksperci i praktycy z zakresu rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich), prowadzono **w każdym z województw panele ekspertów** (w ramach ww. *Zespołów wojewódzkich*), opracowano ocenę ex-ante SZRWRiR 2030. Od 29 maja br. trwają uzgodnienia międzyresortowe i konsultacje publiczne strategii.

Cele strategii

Głównym celem *Strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030* jest **wzrost dochodów mieszkańców obszarów wiejskich przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym polskiej wsi**. Osiągnięcie zakładanego celu będzie możliwe dzięki realizacji działań zaprojektowanych w układzie trzech celów szczegółowych i trzech obszarów, które przekrojowo wpływają na każdy z tych celów:

- Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej
- Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska
- Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa
- trzy Obszary wpływające na realizację celów strategii: (1) Sprawne zarządzanie rozwojem, (2) Stabilne finansowanie rozwoju, (3) Trwała zdolność kreacji i uczenia się.

¹ Pod koniec kwietnia 2017r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaprosił do współpracy Wojewodów oraz wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego, powierzając im zadanie utworzenia w każdym z województw Zespołu, który dokona analizy szans i zagrożeń jakie stoją przez sektorem żywnościowym i terenami wiejskimi na obszarze województwa oraz wyznaczy potencjalne kierunki rozwoju obszarów wiejskich w województwie (16 wojewódzkich Zespołów analizujących szanse i zagrożenia oraz potencjalne kierunki rozwoju obszarów wiejskich).

Projektując cele i działania strategii stosowano zasady przyjęte w SOR, w tym w szczególności: **zasadę selektywnego podejścia** (koncentracja, poszukiwanie nisz, sektory); **podejścia zintegrowanego i zróżnicowanego terytorialnie** (zarządzanie organizowane wokół celów strategicznych, koordynacja sektorów i instytucji działających na różnych poziomach zarządzania); **współpracy, partnerstwa i współodpowiedzialności podmiotów publicznych, biznesu i obywateli przy realizacji polityk publicznych; mobilizacji krajowego kapitału; procesy demograficzne punktem odniesienia dla planowania i realizacji działań rozwojowych.**

OSI – Obszar Strategicznej Interwencji Państwa

W dokumencie podkreślono, że **Obszar Strategicznej Interwencji Państwa (OSI) jakim są wszystkie obszary wiejskie jest silnie zróżnicowany gospodarczo, społecznie i terytorialnie** (głównie za sprawą różnic w źródłach finansowania rozwoju, dostępności terytorialnej, tempie i kierunkach zmian demograficznych i społecznych oraz ładu przestrzennego). Składają się na niego **obszary wiejskie dynamicznie się rozwijające, obszary wiejskie powolnego tempa rozwoju i obszary wiejskie tzw. zamkniętego rozwoju.**

Odpowiedź na trendy

Działania SZRWRiR 2030 są częściową odpowiedzią na mega trendy (takie jak np. globalizacja, zmiany demograficzne, cyfryzacja, zmiany klimatu i większa troska o środowisko), **odzwierciedlają nowy model rozwoju kraju przyjęty w SOR** (wdrożenie modelu odpowiedzialnego rozwoju w miejsce modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego) oraz **wpisują się w inicjatywy zaprojektowane w Planie dla wsi.** (oparte na trzech filarach: ochrona, wsparcie i rozwój).

Strategia wprowadza zmiany w systemie zarządzania ustanawiając szerszy dialog rolniczy, wdrażając nowy model zarządzania WPR, opisując zmiany instytucjonalne (KOWR, ODR) oraz zakładając większe stosowanie podejścia projektowania w zarządzaniu rozwojem rolnictwa i obszarów wiejskich.

Wybory strategiczne w SZRWRiR 2030 są również **odpowiedzią na sposób wykorzystania środków unijnych na lata 2021-2027** (głównie Wspólnej Polityki Rolnej, polityki spójności i Wspólnej polityki rybołówstwa) na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa.